

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

*Základní škola a Mateřská škola
Viničné Šumice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace
Viničné Šumice 42
664 06 Viničné Šumice*

Ve Viničných Šumicích, 1. září 2023

1. Identifikační údaje o mateřské škole:

Název dokumentu	:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Název školy	:	Základní škola a Mateřská škola Viničné Šumice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace, Viničné Šumice 42, 66406 Viničné Šumice
Kontakty	:	telefon MŠ 734 857 602 e-mail školy skola@skolavinicnesumice.cz adresa www stránek skolavinicnesumice.cz
Statutární zástupce	:	Mgr. Olga Růžičková
Zpracovatelé programu	:	Bc. Hana Večeřová
Údaje o zřizovateli	:	Obec Viničné Šumice 664 06 Viničné Šumice 23
Číslo jednací	:	č. j. 134/ 23
Platnost dokumentu	:	3 roky

2. Obecná charakteristika školy:

Velikost školy	:	kapacita školy – 34 dětí
		Počet tříd a jejich kapacita – 1.třída/12dětí
		2.třída/22dětí
		Počet pracovníků – čtyři učitelky
		asistent pedagoga
		jeden provozní pracovník
Provoz Mateřské školy	:	6: 30 – 16: 30
Lokalita školy	:	vesnická mateřská škola v okrese Brno-venkov

Charakter a specifika budovy:

Budova školy byla vystavěna v 60. letech jako součást základní školy. Mateřská škola sídlí v přízemí budovy. Po vstupu do budovy vejde do chodby, která rozděluje zázemí pro učitele a prostory mateřské školy.

Škola má tři třídy, umývárnu a toalety dětí, sklad lůžkovin, bezbariérovou toaletu a malý kabinet.

Historie mateřské školy je zajímavá, škola byla postavena v šedesátých letech jako součást základní školy. S úbytkem dětí se starostové obcí Kovalovice a Viničné Šumice dohodli, že v obci Viničné Šumice bude mateřská škola zrušena, bude v ní družina základní školy a děti budou docházet do mateřské školy v Kovalovicích. Po roce 1990 byla sepsána petice rodičů, s žádostí o znovuotevření mateřské školy ve Viničných Šumicích. Tlak rodičů byl velmi silný a mateřská škola se přestěhovala na jaře 1991 zpět do Viničných Šumic. Během doby se v mateřské škole vystřídalo několik pedagogů i provozních pracovníků. V roce 1995 jsme vstoupili do Sítě zdravých mateřských škol a pracovali jsme podle programu „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“. V roce 2011 jsme ze Sítě zdravých mateřských škol vystoupili.

V roce 2002 jsme oficiálně změnili název školy na Mateřská škola Pampeliška. Děti si název květiny vybraly a rády chodily do „pampelišky“.

V roce 2003 byla mateřská škola vyřazena z rejstříku škol a integrována pod základní školu.

V roce 2011 přibýlo v obci dětí a nebylo možné vyhovět všem požadavkům o umístění. Vedení školy společně se zřizovatelem rozhodlo o využití místnosti sousedící s mateřskou školou a v lednu 2012 byla otevřena třetí místnost mateřské školy. Od roku 2012 jsou ve škole v provozu dvě třídy. Škola byla zateplena, jsou vyměněná okna, budova dostala novou fasádu.

V posledních letech byla zmodernizovaná i školní zahrada, jsou zde nové houpačky, průlezky, pískoviště, dřevěný domek na sezónní hračky. Na zahradě rostou ovocné stromy, jabloň, třešeň a ořešák. Stromy děti celoročně pozorují a plody zužitkují. Na zahradě je malý svah, který využíváme k zimním činnostem. K pohybovým aktivitám využíváme i hřiště základní školy.

Škola stojí v klidné části obce, v těsném sousedství školy je obecní hřiště, které s dětmi navštěvujeme. Obec Viničné Šumice z několika stran lemují vinohrady, podle kterých dostala obec v minulosti jméno. Vinný hrozen je i ve znaku obce a stal se i součástí loga Základní a Mateřské školy Viničné Šumice. Vesnici obklopují smíšené lesy, které jsou častým cílem našich vycházek. Vodní nádrž Kovalovice inspiruje k poznávání vodního ptactva a živočichů. Dalším cílem vycházek je hřiště pod lesem, kde se děti věnují pohybovým aktivitám, sběru přírodnin a pozorování listnatých stromů. K poznávání živé i neživé přírody nás inspirují okolní pole, polní cesty a louky.

Obec Viničné Šumice se nachází 18 km od města Brna, spojení je integrovanou autobusovou dopravou.

3. Podmínky vzdělávání:

3.1. Věcné podmínky

- V mateřské škole proběhly v posledních letech stavební úpravy, škola byla rozšířena o další místnost a bezbariérovou toaletu. Prostory mateřské školy vyhovují hygienickým normám a předpisům. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým a individuálním činnostem dětí.
- Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, zdravotně hygienickým zařízením a tělocvičným náradím vyhovujícím antropometrickým požadavkům. Vybavení pro odpočinek dětí odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadné a bezpečné.
- Dbáme, aby bylo ve třídách dostatek hraček pro všechny věkové skupiny, hračky doplňujeme podle nákupního plánu. Děti hračky plně využívají. Ve třídách je dostatek didaktických pomůcek (Logico, knihy, encyklopedie, interaktivní tabule, kalendář počasí, přehrávače).
- Podstatná část hraček, pomůcek a doplňků je umístěna tak, aby je děti mohly samy vybírat, máme stanovená pravidla pro jejich užívání učitelkami i dětmi.
- Ve třídě a šatně je vymezený prostor na výstavu dětských prací, které mohou zhlédnout i rodiče dětí.
- V sousedství mateřské školy je školní zahrada, kterou děti celoročně využívají. Zahrada je vybavena houpačkami, prolézačkami a pískovištěm. Část zahrady je vyčleněno na míčové hry. V zimě využíváme svah k sezónním činnostem. Zahrada skýtá možnost pozorovat ovocné stromy během celého roku. Prostory zahrady jsou doplňovány o hračky do pískoviště, míče a jiné náčiní. Mateřská škola také využívá k nejrůznějším sportovním hrám dráhu, která je umístěna nad ZŠ.
- Prostory mateřské školy a školní zahrady splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zřízení pocitového chodníku	2023/2024
Využívat kuchyňku v ZŠ	2023/2024
Barevné obrázky na chodník	2023/2024

3.2. Životaspráva:

- Dětem je předkládána strava podle zásad zdravé výživy. Děti mají k dispozici vodu a čaj. Pitný režim je dodržován. Jídelníček v šatně pro informaci rodičů je opatřen alergeny. K dispozici jsou také obrazové dokumentace jídel v šatně na nástěnce.
- Dětem s alergiemi a intolerancí na různé potraviny je umožněno uskladnění jídla z domu v lednici a jeho následné ohřátí. Vše se uskutečňuje za splnění všech hygienických podmínek a norem.
- Pravidelný rytmus a řád je zajištěn. Po domluvě lze přivést dítě do mateřské školy i mimo vyhrazenou dobu.
- Děti pobývají venku pravidelně a dostatečně dlouho, s ohledem na počasí.

- Respektujeme individuální potřeby dětí, děti s menší potřebou odpočinku vstávají individuálně a poté se věnují klidným činnostem u stolečků.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zajistit větší výběr ovoce, zeleniny ve spolupráci se ŠJ	2023/2024

3.3. Psychosociální podmínky:

- Vytváříme pro děti i dospělé rodinné, přátelské prostředí. Naším cílem je, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře, aby prostředí mateřské školy pro ně bylo bezpečným místem.
- Pro nově příchozí děti nabízíme, adaptační týden s rodiči. Rodiče mohou po dohodě s učitelkami dítě ve škole navštívit, hrát si s dítětem v prostorách školy. Rodičům jsou nabízené individuální konzultace týkající se adaptace dětí. Naším cílem je, aby bylo spokojené dítě, ale také rodič, který je nedílnou součástí výchovného procesu. Rodiče jsou na první schůzce seznámeni s průběhem adaptace, jak dítě na MŠ připravit atp.
- Respektujeme potřeby a tempo jednotlivých dětí, dodržujeme rovnost mezi dětmi.
- S dětmi vyvozujeme pravidla chování, která podle potřeby doplňujeme. Pravidla si děti samy také výtvarně zpracovávají a zároveň tvoří výzdobu ve třídě.
- Dětem jsou nabízeny činnosti, děti o výběru rozhodují samy. Děti se snažíme motivovat, aby se rozvíjely ve všech oblastech.
- Snažíme se, aby ve vztazích mezi dětmi a dospělými byla vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.
- Vedeme děti k ohleduplnosti, dobrým vztahům, ovlivňujeme je prosociálním směrem.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Posilovat sebevědomí a důvěru dětí ve vlastní schopnosti	2023/2024
Vytvořit dětem podmínky pro bádání a pokusy	2023/2024

3.4. Organizace:

- Při vstupu dítěte do mateřské školy je možný po dohodě s rodiči dítěte individuální adaptační režim.
- Vyžadují-li to okolnosti, dítě doprovází rodič na akce školy i v průběhu školního roku. (divadla, výlety).
- Učitelky nabízí vyvážený denní program, plně se věnují dětem, vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Do denního programu zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (cvičení lokomoce) a logopedickou prevenci.
- Děti mají dostatek času i prostoru na spontánní hru, děti ji mohou později dokončit.
- Při realizaci plánovaných činností učitelky připravují včas pomůcky a materiál pro práci dětí.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Předcházet prostojům	2023/2024
Vytvořit klidný kout pro osobní soukromí dětí	2023/2024
Více využívat kuchyňku v ZŠ k pečení s dětmi	2023/2024
Vytvořit podmínky, respektující individuální zvláštnosti dětí, místo pro relaxaci	2023/2024

Režim dne:

- Režim dle se řídí potřebami dětí. Děti mají dostatek času na spontánní hru, mohou ji dokončit nebo v ní pokračovat později. Pokud se dítě z nějakého důvodu nechce účastnit řízených aktivit, snažíme se ho individuálně motivovat. Dítěti je však nabídnuta i možnost být jen pozorovatelem.

Uspořádání dne – 1. třída Motýlci

6:30 – 7:30	scházení dětí z obou tříd
7:30	rozcházení dětí do kmenových tříd
7:30 – 8:15	volné hry dětí, individuální činnosti, výtvarné aktivity, pohybové aktivity, pobyt venku v letních měsících
8:15 – 8:45	Lokomoce - cvičení
8:45 – 9:05	přesnídávka
9:05 – 9:30	volné hry dětí
9:30 – 9:45	komunikační kroužek (Tandemová výuka)
9:45 – 11:45	pobyt venku
11:45 – 12:15	oběd
12:15 – 15:00	individuální odpočinek dětí, vstávání nespících dětí z obou tříd, klidové činnosti
14:45 – 15:15	průběžná svačina
15:00 – 16:30	volné hry dětí ve třídě nebo školní zahradě, rozcházení dětí domů

Uspořádání dne – 2. třída Sluníčka

7:30	rozcházení dětí do kmenových tříd
7:30 – 8:20	volné hry dětí, zájmové činnosti, individuální činnosti, výtvarné aktivity, pohybové aktivity, pobyt venku
8:20 – 8:50	Lokomoce - cvičení
8:50 – 9:10	přesnídávka
9:10 – 9:40	volné hry dětí (Po – Čt 9:15 – 10:00 tandemová výuka)
9:40 – 10:00	komunikační kroužek
10:00 – 12:00	pobyt venku
12:00 – 12:30	oběd
12:30 – 15:00	individuální odpočinek dětí, vstávání nespících dětí z obou tříd, klidové činnosti
14:45 – 15:15	svačina
15:00 – 16:30	volné hry dětí ve třídě nebo školní zahradě, rozcházení dětí domů

3.5. Řízení mateřské školy:

- Mateřská škola je v integraci se Základní školou Viničné Šumice.
- Kompetence a povinnosti zástupkyně, učitelek a ostatních zaměstnanců školy vymezuje ředitelka školy v pracovních náplních.
- Školní řád vydává ředitelka školy.
- Mateřská škola má vytvořený informační systém mezi mateřskou a základní školou, uvnitř MŠ i navenek.
- Pedagogické porady, informace e-mailem.
- Pracovní porady.
- Zástupkyně pro MŠ se pravidelně schází s ředitelkou ZŠ a informuje ji o průběhu vzdělávání v MŠ
- Schůzky rodičů, hovorové hodiny, možnost individuálního pohovoru mezi rodičem a učitelem.
- Internetové stránky školy, zprávy na vývěsce v šatně.
- Zaměstnanci mají možnost se zapojovat do řízení mateřské školy, je respektován jejich názor.
- Zaměstnanci mají možnost vyjadřovat se a spolurozhodovat o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu.
- Vypracování ŠVP je v kompetenci zástupkyně mateřské školy, učitelek, spolupráce rodičů je vítána.
- Kontrolní a evaluační činnost je v kompetenci ředitelky školy, zástupkyně a učitelek školy.

- Hospitační činnost.
- Hodnocení výsledků výchovně vzdělávacího procesu.
- Autoevaluace školy probíhá průběžně během celého roku.
- Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zapojovat zaměstnance do řízení školy	Průběžně
Spolurozhodovat o otázkách školního programu	Průběžně
Spolupracovat na tvorbě ŠVP, TVP a projektech školy	Průběžně
Podílet se na kontrolní a hospitační činnosti	Průběžně
Zaměřit se na logopedickou prevenci u dětí	Průběžně

3.6. Personální a pedagogické zajištění:

- V mateřské škole pracují čtyři učitelky a jeden asistent pedagoga
- V mateřské škole pracuje jeden provozní zaměstnanec.
- Učitelky se sebevzdělávají, navštěvují semináře z nabídky SSŠ Brno, řídí se plánem DVPP.
- **Dílní projekty a programy pro učitele a pedagogy**
 - Pedagogická supervize - rozvoj profesních a osobnostních kompetencí pg.
 - Mobilní knihovna - zvýšení inform. o aktuálních knižních titulech, podpora ČG
 - Stáže pedagogů MŠ ve školkách - sdílení zkušeností mezi pedagogy MŠ
 - Podpora tvorby strategických dokumentů škol - tvorba a aktualizace strateg. dokumentů škol
 - Školení 1. pomoci
 - Setkávání ředitelů a zástupců škol - podpora odborných kapacit škol
 - Sdílený disk s informacemi pro školy - sdílení informací mezi školami v území

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
DVPP	2023/ 2024
Semináře pro zástupkyni MŠ zaměřené na tvorbu ŠVP, TVP, Evaluaci	2023/2024

3.7. Spoluúčast rodičů:

- Snažíme se ve vztahu k rodičům o vstřícnost, porozumění, respekt.
- Sledujeme konkrétní potřeby dětí a rodiny, snažíme se jim vyhovět.
- Nabízíme rodičům možnost podílet se na dění v mateřské škole, účast na programech školy.
- Rodiče jsou o programech a akcích mateřské školy informováni mailem, na stránkách školy, na nástěnce v šatně.

- Rodiče se mohou, projeví-li zájem, spolupodílet na plánování programu mateřské školy.
- Rodiče se mohou prostřednictvím vybraných zástupců účastnit části provozních rad a přednést dotazy a náměty ostatních rodičů.
- Rodiče jsou informováni o prospívání dětí.
 - Rodičovské schůzky.
 - Hovorové hodiny.
 - Individuální schůzky s rodiči – závěry diagnostického řešení.
- Respektujeme soukromí rodiny, zachováváme diskretnost.

Podporujeme rodinnou výchovu, nabízíme rodičům poradenský servis, pedagogickou literaturu.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Účast vybraných zástupců ze strany rodičů na provozních poradách, individuální konzultace s učitelkami a zástupkyní ředitelky školy pro mateřskou školu	2023/2024

3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.
- PLPP zpracovává škola samostatně, před zahájením poskytování podpůrných opatření.
- IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ (školského poradenského zařízení).
- Je nutné navázat spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.
- Pravidelné konzultace a vyhodnocování zvolených postupů.
- Využívají se různé formy hodnocení, podporuje se autonomní hodnocení (sebehodnocení)
- Vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- Škola zpracuje PLPP
- Škola zajistí dostatečný počet didaktických pomůcek, hraček.
- Škola bude úzce spolupracovat se zákonným zástupcem dítěte, PPP, SPC případně s dalšími institucemi.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Návštěva speciální pedagožky z PPP v naší MŠ, konzultace	2023/2024

3.9. Vzdělávání dětí nadaných:

- Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálního pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte.
- IVP bude zpracován po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného dítěte ve škole, nejdéle však do 1 měsíce ode dne, kdy škola dostane doporučení.
- Zpracování a provádění zajišťuje ředitelka školy.
- Škola seznámí s IVP všechny učitele a zákonného zástupce dítěte.

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Při vzdělávání dětí budeme:

- Respektovat potřeby, možnosti a zájmy dětí.
- Zohledňovat specifika raného věku.
- Podporovat rozvoj poznávacích procesů a hry.
- Posilovat jemnou a hrubou motoriku.
- Zařazovat správný poměr spontánních a řízených činností.
- Zařazovat činnosti na poznávání okolí, seznamování s novými věcmi, rozvíjení aktivní slovní zásoby.
- Využívat smyslového poznávání a nápodoby.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Věcné podmínky:

V mateřské škole máme dostatečné množství hraček pro 2 leté děti.

<i>Návrhy na zlepšení podmínek:</i>	<i>Časový harmonogram</i>
Prostor pro 2 leté děti je nutno upravit	2023/2024
Zabezpečit zajištění spodních dvířek, zajištění polic na hračky	2023/2024
Zabezpečit úložný prostor na hygienické potřeby a náhradní oblečení	2023/2024

Životospráva:

<i>Návrhy na zlepšení podmínek:</i>	<i>Časový harmonogram</i>
Zabezpečit vhodné nádobí	2023/2024

Psychosomatické podmínky:

- Po domluvě s rodiči dohodnout individuální adaptační režim.
- Doprovod dítěte na akce mimo prostory mateřské školy.
- Nastavit srozumitelná pravidla pro použití hraček a pomůcek.

Organizace:

- Uspořádat denní režim tak, aby byly respektovány potřeby dítěte (dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek, úprava času na stravování).
- Vzdělávací činnosti realizovat kolektivně, ve skupinách, individuálně. Individualizovat.

Personální a pedagogické zajištění:

- Zajistit dostatečný počet zaměstnanců.

Spoluúčast rodiče:

- Vytvářet pozitivní a přátelské klima mezi pedagogy a rodiči.

3.11. **Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu:**

Obsah IVP: Jméno dítěte, Datum narození, Bydliště, Jméno zákonného zástupce, kontakt

Termín 1. přezkoušení, termín 2. přezkoušení - dobrovolně, na základě individuální domluvy nabídnout, Obsah vzdělávání dítěte.

3.12. **Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem:**

- Vytvářet u dětí dostatečné jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce.
- Vzdělávání dětí vychází z Kurikula češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.
- Pedagogové školy se řídí zásadami pedagoga a vzdělávacím obsahem kurikula.

4. Organizace vzdělávání:

V mateřské škole jsou tři třídy, které splňují bezpečnostní a hygienické podmínky. Třídy jsou průchozí. Využití tříd, počty dětí viz níže.

4.1. Charakteristika tříd

1. třída

- Třída je rozlohou menší, zpravidla se zde děti z obou tříd ráno setkávají. Třída sousedí se šatnou a sociálním zázemím dětí.
- Do třídy dochází 12 dětí, zpravidla mladší věkové skupiny. Sousedství sociálního zázemí a šatny vytváří pro děti větší komfort pro hygienu.
- Velikost třídy a počet dětí umožňuje spontánní i řízené formy práce. K pohybovým aktivitám je využíván také prosklený pavilon.
- Učitelky využívají metody situačního a prožitkového učení, podporují zvědavost a potřebu objevovat.
- Zaměření třídy – zaměříme se na zvládnutí sebeobsluhy, uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků, na samostatnost dětí, orientaci ve škole a skupině dětí, přijímání pobytu v mateřské škole jako součásti života. Osvojení si pravidel ve školce a jejich dodržování.

2. třída

- Třída je rozlohou větší.
- Do třídy dochází 22 dětí, zpravidla starší věkové skupiny a děti s odkladem školní docházky. Počet dětí může být doplněn o děti mladšího věku.
- Pro pohybové aktivity a zdravotní cvičení využíváme prosklený pavilon.
- Učitelky využívají metody situačního a prožitkového učení, sociální učení.
- Zaměření třídy – na základě doporučení MŠMT k některým oblastem RVP PV při vzdělávání dětí předškolního věku se zaměřujeme na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a rozvoj elementárních matematických souvislostí, dále na logopedickou prevenci. Nabízíme formu aktivních činností pro seznamování s technickými dovednostmi, vzbuzujeme v dětech zájem o technické a manuální činnosti.

3. třída

- Třetí třídu využíváme pro hry dětí, individuální činnosti, pohybové aktivity, zdravotní cvičení, hudební činnosti, dramatizaci, výtvarné a pracovní aktivity.
- Ve třídě se rozkládají lehátka pro odpočinek dětí.

4.2. Pravidla pro zařazování dětí do tříd

- Při zařazování dětí do tříd zohledňujeme přání rodičů.
- Zpravidla zařazujeme do stejné třídy sourozence.
- Děti ve třídách jsou zpravidla věkově smíšené.

4.3. Činnosti, při kterých působí obě učitelky ve třídě

Tandemová výuka (čas 9: 30 – 12: 30 a 9: 15 – 12: 30)

- Individuální činnosti, zájmové činnosti, hygiena, oblékání dětí v šatně, pobyt venku, podávání oběda.

4.4. Kritéria pro přijímání dětí

Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou vyvěšena na stránkách školy.

- Odpovědná osoba: Mgr. Olga Růžičková – ředitelka školy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu:

5.1. Zaměření školy

Výchova a vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu, který je zaměřen na oblasti:

- Environmentální výchovy
 - Projektové dny, pokusy
 - Učení prožitkem v přírodě
 - Práce s přírodními materiály
 - jak k přírodě přistupovat ekologicky, např. třídít odpad v MŠ
- Bezpečná škola Podpora ke zdravému životnímu stylu.
- Tandemová (párová výuka)
 - Snaha o efektivnější výuku, větší individualizaci, větší podpora žáků
- Lokomoce
 - vedeme děti k lásce k pohybu, ukazujeme jim cestu ke zdravému životnímu stylu
- Formativní procesy, formativní hodnocení

Za důležité považujeme úspěšný přechod do základního vzdělávání. Mateřská škola velmi úzce spolupracuje se Základní školou. Děti se vzájemně navštěvují, účastní se spolu kulturních akcí.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život.
- Snižit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů.
- Realizovat výuku podle ŠVP a dosahovat klíčových kompetencí.
- Klást důraz na propojování vzdělávání s praktickými zkušenostmi dětí.
- TVP vytvářet průběžně - zohledňovat individuální přání, zájmy dětí, změny počasí, akce školy případně obecní akce.
- Pokračovat ve spolupráci mateřské školy a základní školy. Organizovat akce, při kterých dojde k utužování vztahů mezi dětmi z MŠ a žáky ZŠ.
- Pokračovat v edukativně-stimulačních skupinách a návštěvách dětí v ZŠ.
- Podporovat individualitu každého dítěte.
- Vést děti k vzájemné spolupráci a ochotě si pomáhat.
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Věnovat pozornost prostředí, ve kterém se s dětmi pohybujeme.
- Věnovat pozornost problémům naší civilizace – šikana, bezpečnost.

- Učit děti vnímat odlišnosti, specifické chování některých dětí (lidí v běžném životě) jako součást života, rozvoj tolerance
- Upevňovat a rozvíjet základy společenské etiky a stolování.
- Být jednotní a důslední ve výchovných požadavcích na děti.
- Naplňovat ŠVP PV v souladu s právními předpisy.
- Klást důraz na prožitkové učení, bádání, pokusy
- Postupně se snažíme využívat i polytechnickou výchovu a alternativní/innovativní formu výuky
- Vzdělávání s využitím nových technologií
- Průběžně ověřovat účinnost a kvalitu ŠVP PV.

5.3. Metody a formy vzdělávání

- Využíváme metody prožitkového, kooperativního, tematického a činnostního učení.
- Využíváme metodu situačního učení a prožitkového učení
- Využíváme formy spontánní i řízené.
- Při práci ve skupinách vytváříme optimální podmínky pro všechny děti.
- Snaha využívat prvky formativního hodnocení
- Tandemová výuka

6. Vzdělávací obsah:

- RVP PV nám slouží jako východisko pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky.
- Snažíme se využívat flexibilního přístupu – integrované bloky nejdou za sebou, ale stojí vedle sebe. Využíváme zájmu dětí, reagujeme na aktuální situaci ve třídě.
- Vzdělávání dětí probíhá na základě integrovaných bloků. Každý integrovaný blok obsahuje všech 5 vzdělávacích oblastí.
- Obsah bloků vychází ze života dětí, z aktuálních situací, které ve třídě prožíváme.
- TVP si tvoří učitelky konkrétní třídy průběžně na základě podmínek jednotlivých tříd, věkovému složení dětí, zájmu dětí.
- Tematické části mohou učitelky měnit podle potřeby a zájmu dětí.

6.1. Integrovaný blok 1 - Naučme se spolu krásně žít

Oblast:

- Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika:

- První integrovaný blok se zaměřuje především na adaptaci dětí v novém prostředí. Děti se seznamují s novými kamarády, zjišťují, že jsme každý jiný. Společně se učíme naslouchat a zpracovávat emoce, umět se domluvit a komunikovat s ostatními. Zjišťujeme, že v každé skupině, třídě, školce i škole musí fungovat nějaká pravidla, aby nám všem bylo dobře.

Rámcové cíle:

- Učení – Socializace
- Hodnoty a postoje – Respekt, tolerance
- Samostatnost – Sociální zralost, udržování příjemného prostředí kolem sebe

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
 - se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- **Kompetence k řešení problémů**
 - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
 - chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- **Kompetence komunikativní**
 - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
 - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
 - komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- **Kompetence sociální a personální**
 - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
 - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
 - se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
 - se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
 - je schopný chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
 - chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- **Kompetence činnostní a občanské**
 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
 - spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
 - si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Návrhy dílčích témat k realizaci:

- Kouzelná slovíčka
- Pravidla nejsou žádná povídla
- Kamarádi ze školky
- Každý jsme jiný
- Ferda a jeho mouchy (ovládáme emoce)

6.2. Integrovaný blok 2 – Svět kolem nás

Oblast:

- Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika:

- Druhý integrovaný blok zahrnuje vše, co nás obklopuje. Prostřednictvím tohoto bloku se děti seznamují se světem přírody, kultury, umění i techniky. Tedy s oblastmi, které člověka ovlivňují a zároveň on ovlivňuje je.

Rámcové cíle:

- Učení – Orientace v prostoru a čase
- Hodnoty a postoje – Úcta k přírodě, vnímání krás kolem nás
- Samostatnost – Základní dopravní pravidla

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení:**
 - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
 - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- **Kompetence k řešení problémů:**
 - si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
 - řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- **Kompetence komunikativní:**
 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
 - ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

- **Kompetence sociální a personální:**
 - projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- **Kompetence činnostní a občanské:**
 - chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
 - ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke
- světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností
- umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení
- slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Očekávané výstupy:

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spolupřispívat k pohodě prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Návrhy dílčích témat k realizaci:

- Život v lese
- Živá louka
- V letu
- Dary přírody
- Podzimní práce na poli i zahradě
- Jaro otevírá bránu
- Zima klepe na vrátka
- Kde žijeme

6.3. Integrovaný blok 3 – Tajemství tradic a svátků v roce

Oblast:

- Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika:

- Třetí integrovaný blok nás seznamuje s nejvýznamnějšími svátky v roce. Přibližuje dětem významy jednotlivých svátků a s nimi spojené tradice a zvyky.

Rámcové cíle:

- Učení – Řečový projev (básně, písně)
- Hodnoty a postoje – Morální postoje
- Samostatnost – Samostatný projev

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
 - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
 - se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- **Kompetence k řešení problémů**
 - řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
 - zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- **Kompetence komunikativní**
 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
 - ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- **Kompetence sociální a personální**
 - rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
 - napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- **Kompetence činnostní a občanské**

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Návrhy dílčích témat k realizaci:

- Přijel Martin na bílém koni
- Kdo to byl Mikuláš?
- Vánoce u nás doma
- Vánoce ve světě
- Vynášení Moreny
- Den dětí

6.4. Integrovaný blok 4 – Ve zdravém těle zdravý duch

Oblast:

- Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika:

- Ve čtvrtém integrovaném bloku se seznámíme s lidským tělem. Dozvíme se, co tělu prospívá a co mu naopak škodí. Osvojíme si základní návyky zdravého životního stylu, povědomí o důležitosti zdraví, seznámení se s prevencí a bezpečností.

Rámcové cíle:

- Učení – poznatky o zdraví a lidském těle
- Hodnoty a postoje – hodnota zdraví člověka
- Samostatnost – Sebeobsluha a hygiena

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
 - soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
 - uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- **Kompetence k řešení problémů**
 - rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- **Kompetence komunikativní**
 - ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
 - komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- **Kompetence sociální a personální**
 - si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
 - se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- **Kompetence činnostní a občanské**
 - se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
 - dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
 - dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla rozvoj pohybových schopností a zdokonalování
- dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí,
- osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.

Návrhy dílčích témat k realizaci:

- Bacily kolem nás
- Ovoce a zelenina
- Zdravé zoubky
- Zdravý životní styl

- Jak pečovat o svoje tělo

6.5. Integrovaný blok 5 – Dětská fantazie a tajná přání

Oblast:

- Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Charakteristika:

- V posledním bloku se s dětmi ponoříme do světa pohádek, dávné minulosti i do světa sci-fi. Umožníme dětem naplno rozvinout svou fantazii a zavést nás do témat, které je zajímají. Prožijeme s celou třídou hry hlavních hrdinů, do kterých se často stylizují.

Rámcové cíle:

- Učení – práce s literaturou (knihy, encyklopedie...)
- Hodnoty a postoje – fantazie a hodnota každého z nás
- Samostatnost – vyjadřovat svůj názor, své přání

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení**
 - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
 - klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- **Kompetence k řešení problémů**
 - užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- **Kompetence komunikativní**
 - se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
 - průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
 - dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- **Kompetence sociální a personální**
 - je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- **Kompetence činnostní a občanské**
 - chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Dílčí vzdělávací cíle:

- poznávání jiných kultur
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Očekávané výstupy:

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s

grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Návrhy dílčích témat k realizaci:

- Dinosauři
- Indiánské léto
- Jak bylo v pravěku
- Svět pohádek

6.6. Dílčí projekty a programy pro účastníky vzdělávacího procesu

- **Aktivity AP 2023/2024 MAP Šlapanice - mateřská škola:**
 - Lokomoce - Podpora zdravých pohybových návyků u dětí -
 - Turnaj deskových her - rozvoj strategického a logického myšlení u dětí MŠ a ZŠ
 - Literární a výtvarná soutěž - rozvoj kreativních schopností u dětí, posílení motivace k tvorbě, zvýšení ČG
- **Sokol - "Se Sokolem do života"**
- **Bezpečná škola**
- **První pomoc**
- **Tandemová výuka**
- **Plavecký výcvik**
- **Kulturní akce a slavnosti:**
 - Divadelní představení
 - Návštěvy knihovny
 - Vystoupení u vánočního stromu
 - Den Země
 - Besídky a tvořivé dílny
 - Lampionový průvod
 - Dětský karneval
 - Vynášení Moreny
 - Pohádkový les
 - Pasování předškoláků
 - Noc s Andersenem
 - Čtení našim nejmenším
 - Den dětí
 - Výlety

7. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluační systém:

Předmět evaluace	Frekvence	Metody a formy	Odpovědnost
Hodnocení výchovně vzdělávacího procesu	Průběžně	Pozorování Dialog, rozhovor s dětmi	Učitelky v kmenové třídě
Hodnocení individuálního rozvoje dětí, pokroky výchovně vzdělávacího procesu	Průběžně	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogická diagnostika • Diagnostika školní zralosti • Diagnostika Sindelar • Pozorování • Rozhovory • Hospitace 	Učitelky na třídě
Evaluace tématu	Po jeho ukončení	Písemná v TVP	Učitelky v kmenové třídě
Evaluace třídy	Na konci září	Písemná v TVP	Učitelky v kmenové třídě
Velká evaluace	Na konci ledna a na konci června	Písemná v TVP	Učitelky v kmenové třídě
Podmínky vzdělávání dětí s přiznaným podpůrným opatřením	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • PLPP • Pozorování • Hospitace • Konzultace s PPP, SPC a rodiči 	Učitelky Zástupkyně Ředitelka
Kvalita a soulad TVP s ŠVP	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogické rady • Třídní knihy 	Učitelky v kmenové třídě
Kvalita a soulad ŠVP s RVP	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogické rady • Třídní knihy 	učitelky
Spoluúčast s rodiči	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Konzultace s rodiči • Dotazník zpětné vazby 	Všechny učitelky
Personální podmínky	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování • Hospitace • Kontrolní činnost 	Zaměstnanci MŠ Ředitelka školy

Věcné podmínky	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování • Hospitace • Kontrolní činnost 	Zaměstnanci MŠ Ředitelka školy
Životospráva	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování • Hospitace • Dotazník zpětné vazby 	Zaměstnanci MŠ Ředitelka školy
Organizační podmínky	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování • Hospitace • Kontrolní činnost 	Zaměstnanci MŠ Ředitelka školy
Psychosociální podmínky Životospráva	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování • Hospitace • Kontrolní činnost 	Zaměstnanci MŠ Ředitelka školy
Řízení mateřské školy	Průběžně a na konci šk. roku v rámci evaluace MŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Směrnice • Kontrolní činnost 	Ředitelka školy

8. Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 2015, 2016, září 2017, září 2021

Předškolní poradna [online], 2023. Dostupné z: www.predskolniporadna.cz

9. Obsah

1. Identifikační údaje o mateřské škole:	2
2. Obecná charakteristika školy:	3
3. Podmínky vzdělávání:	5
3.1. Věcné podmínky.....	5
3.2. Životospráva:	5
3.3. Psychosociální podmínky:	6
3.4. Organizace:.....	6
3.5. Řízení mateřské školy:.....	8
3.6. Personální a pedagogické zajištění:.....	9
3.7. Spoluúčast rodičů:	9
3.8. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:	10
3.9. Vzdělávání dětí nadaných:.....	11
3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let:	11
3.11. Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu:.....	12
3.12. Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem:	12
4. Organizace vzdělávání:	13
4.1. Charakteristika tříd.....	13
4.2. Pravidla pro zařazování dětí do tříd	13
4.3. Činnosti, při kterých působí obě učitelky ve třídě.....	14
4.4. Kritéria pro přijímání dětí	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu:	15
5.1. Zaměření školy.....	15
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	15
5.3. Metody a formy vzdělávání.....	16
6. Vzdělávací obsah:	17
6.1. Integrovaný blok 1 - Naučme se spolu krásně žít	17
6.2. Integrovaný blok 2 – Svět kolem nás	20
6.3. Integrovaný blok 3 – Tajemství tradic a svátků v roce	23
6.4. Integrovaný blok 4 – Ve zdravém těle zdravý duch	25
6.5. Integrovaný blok 5 – Dětská fantazie a tajná přání	28
6.6. Dílčí projekty a programy pro účastníky vzdělávacího procesu	30
7. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání	31
8. Použitá literatura:	33

Dodatek k ŠVP č.1

*Základní škola a Mateřská škola
Viničné Šumice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace
Viničné Šumice 42
664 06 Viničné Šumice*

Ve Viničných Šumicích, 30. srpna 2024

1. Identifikační údaje o mateřské škole:

Číslo jednací : č. j. 138/ 24

Platnost dokumentu : 3 roky

2. Obecná charakteristika školy:

Velikost školy : Počet pracovníků – čtyři učitelky
asistent pedagoga
školní asistent
jeden provozní pracovník

3. Podmínky vzdělávání:

3.1 Věcné podmínky

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zřízení pocitového chodníku	2025/2026
Využívat kuchyňku v ZŠ	I nadále
Barevné obrázky na chodník	2025/2026
Zřízení environmentálního koutku na školní zahradě	2025/2026
Zřízení záhonku pro děti na školní zahradě	2025/2026

3.2 Životospráva:

- Dětem je předkládána strava podle zásad zdravé výživy. Děti mají během celého dne k dispozici vodu a čaj. V dopoledních hodinách mají k dispozici čerstvé ovoce a zeleninu v rámci postupné svačinky. Pitný režim je dodržován. Jídelníček v šatně pro informaci rodičů je opatřen alergeny. K dispozici jsou také obrazové dokumentace jídel v šatně na nástěnce.
- Denní doba pobytu venku je po maximální možnou dobu; dobu pobytu venku lze upravit s ohledem na klimatické podmínky.

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zajistit větší výběr ovoce, zeleniny ve spolupráci se ŠJ	2024/2025

3.3 Psychosociální podmínky:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Posilovat sebevědomí a důvěru dětí ve vlastní schopnosti	2024/2025
Vytvořit dětem podmínky pro bádání a pokusy	2024/2025
Využívat ve větší míře formativní hodnocení	2024/2025

3.4 Organizace:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Předcházet prostojům	I nadále
Vytvořit klidný kout pro osobní soukromí dětí	2024/2025
Více využívat kuchyňku v ZŠ k pečení s dětmi	I nadále
Vytvořit podmínky, respektující individuální zvláštnosti dětí, místo pro relaxaci	2024/2025

3.5 Řízení mateřské školy:

Beze změn

3.6 Personální a pedagogické zajištění:

- V mateřské škole pracují čtyři učitelky (z toho jedna zástupkyně ředitele), jeden asistent pedagoga a jeden školní asistent
- **Dílní projekty a programy pro učitele a pedagogy**
 - Mobilní knihovna - zvýšení inform. o aktuálních knižních titulech, podpora ČG
 - Stáže pedagogů MŠ ve školkách - sdílení zkušeností mezi pedagogy MŠ
 - Podpora tvorby strategických dokumentů škol - tvorba a aktualizace strateg. dokumentů škol
 - Setkávání ředitelů škol - podpora odborných kapacit škol
 - Sdílený disk s informacemi pro školy - sdílení informací mezi školami v území
 - Hackni svůj mozek - workshop pro všechny pedagogy

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
DVPP	2024/ 2025
Semináře pro zástupkyni MŠ zaměřené na tvorbu ŠVP, TVP, Evaluaci	2024/2025

3.7 Spoluúčast rodičů:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Účast vybraných zástupců ze strany rodičů na provozních poradách, individuální konzultace s učitelkami a zástupkyní ředitelky školy pro mateřskou školu	I nadále

3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Návštěva speciální pedagožky z PPP v naší MŠ, konzultace	2024/2025

3.9 Vzdělávání dětí nadaných:

Beze změn

3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Prostor pro 2 leté děti je nutno upravit	2024/2025
Zabezpečit zajištění spodních dvířek, zajištění polic na hračky	2024/2025
Zabezpečit úložný prostor na hygienické potřeby a náhradní oblečení	2024/2025

Životospráva:

Návrhy na zlepšení podmínek:	Časový harmonogram
Zabezpečit nové nádobí	2024/2025

3.11 Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu:

Beze změn

3.12 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem:

Beze změn

4 Organizace vzdělávání:

4.1 Charakteristika tříd

1. třída

- Děti využívají ve výchovně vzdělávacím procesu i třetí třídu (pavilon)

2. třída

- Pro pohybové aktivity a zdravotní cvičení využíváme třetí třídu (pavilon)

4.2 Pravidla pro zařazování dětí do tříd

Beze změn

4.3 Činnosti, při kterých působí obě učitelky ve třídě

Beze změn

4.4 Kritéria pro přijímání dětí

Beze změn

5 Charakteristika vzdělávacího programu:

5.1 Zaměření školy

- Lokomoce
 - 2x měsíčně dojíždí do školy fyzioterapeut, který s dětmi cvičí

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Beze změn

5.3 Metody a formy vzdělávání

Beze změn

Bc. Hana Večeřová

zástupkyně ředitelky

Mgr. Olga Růžičková

ředitelka školy

